

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 10. oktober 2019
Sagsnummer: 2019-172

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning xx/xx af dd.mm.2019 om ikke-fornyede godkendelse af aktivstoffet beta-cyfluthrin, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og om ændring af bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 (komité-sag).

Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 21.-22. oktober 2019.

Samlet set påvirker forslaget om ikke-fornyede godkendelse af beta-cyfluthrin miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark positivt, da den fornyede vurdering har vist uacceptabel risiko for menneskers sundhed og miljø. Regeringen er enig med Kommissionen i, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår menneskers sundhed og miljø.

Regeringen agter at støtte forslaget.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Den 9. oktober 2019
MFVM 913

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning xx/xx af dd.mm.2019 om ikke-fornyset godkendelse af aktivstoffet beta-cyfluthrin, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og om ændring af bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 (Komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår, at aktivstoffet beta-cyfluthrin, ikke gives fornyet godkendelse i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler (komité sag). Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at stoffet slettes fra bilag til Kommissionens forordning nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Der er ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner eller kommuner, men der er marginale administrative konsekvenser for staten, da godkendelser af midler indeholdende beta-cyfluthrin skal trækkes tilbage. Forslaget om ikke-fornyset godkendelse af beta-cyfluthrin vil være uden dyrkningsmæssige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Der vil dog være afledte handelsmæssige konsekvenser koblet til en eksport af roefrø, hvis Danmark fra vælges som frø-leverandør i tilfælde af, at man ikke kan købe sukkerroefrø bejdset med beta-cyfluthrin. Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 21.-22. oktober 2019. Samlet set påvirker forslaget om ikke-fornyset godkendelse af beta-cyfluthrin miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark positivt, da den fornyede vurdering har vist uacceptabel risiko for menneskers sundhed og miljø. Regeringen er enig med Kommissionen i, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår menneskers sundhed og miljø. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen ventes at fremlægge udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning xx/xx af dd.mm.2019 om ikke-fornyset godkendelse af aktivstoffet beta-cyfluthrin jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og om ændring af bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 14 og 20 som fastlægger, at aktivstoffer skal fornyes i henhold til forordningen, og at Kommissionen skal foreslå

enten en fornyet godkendelse eller en ikke fornyet godkendelse af et aktivstof, når vurderingen af dette er foretaget.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 21.-22. oktober 2019.

Formål og indhold

Det foreløbige forslag drejer sig om ikke fornyet godkendelse af aktivstoffet beta-cyfluthrin i henhold til forordning om plantebeskyttelsesmidler.

Aktivstoffet er blevet vurderet af en medlemsstat, og vurderingen er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper og endelig i arbejdsgrupper under Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA), hvor flere EU-staters pesticidmyndigheder har deltaget. Denne vurdering har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål ikke at forny godkendelsen af aktivstoffet i henhold til forordning 1107/2009.

EFSA har udarbejdet konklusionsrapport over risikovurderingen for aktivstoffet. Rapporten er tilgængelig på EFSA's hjemmeside.

Ifølge Kommissionens udkast til vurderingsrapport, der hører til forslaget, har vurderingen af aktivstoffet ud fra ansøgte anvendelsesområder vist, at det ikke kan antages, at aktivstoffet opfylder betingelserne i artikel 4 stk. 1-3 i forordning 1107/2009 for godkendelse. Det vil sige, at der ifølge Kommissionen er uacceptable effekter på sundhed og miljø.

De angivne anvendelsesområder er:

Aktivstof	Anvendelsesområde
Beta-cyfluthrin	Insektbekæmpelse i kartofler og hvede udendørs, tomater i væksthuse og til bejdsning af roefrø.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Aktivstoffet beta-cyfluthrin er godkendt i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler, som er direkte gældende i Danmark. Der er godkendt plantebeskyttelsesmidler indeholdende beta-cyfluthrin i Danmark til bejdsning (i lukkede industrielle anlæg) af sukkerroefrø til eksport.

Der er også godkendt et middel til udendørs bekæmpelse (sprøjtning) af insekter i hvede, rug, triticale, sennep, olieræddike, raps, friske ærter med og uden bælg (ikke sukkerærter), kartofler, roer, fodermajs, rybs, rosenkål, hovedkål, bladkål, prydplanter, samt i æbler, pærer, kløver og frøgræs. Sidstnævnte sprøjtemiddel har dog ikke været markedsført og beta-cyfluthrin anvendes således ikke som sprøjtemiddel i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil stoffet blive slettet fra bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Der er marginale administrative konsekvenser for staten, da godkendelse af midler indeholdende beta-cyfluthrin skal trækkes tilbage. Evt. statsfinansielle konsekvenser afholdes, jf. budgetvejledningens retningslinjer, indenfor ressortministeriets egne rammer. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget om ikke fornyet godkendelse af beta-cyfluthrin vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser. De økonomiske konsekvenser af Kommissionens forslag er vurderet af Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet (AGRO).

Restriktioner i anvendelsen af beta-cyfluthrin vil være uden dyrkningsmæssige erhvervsøkonomiske konsekvenser i relation til mindre anvendelser, hvor der sprøjtes med hensyn til dyrkningssikkerhed, fleksibilitet eller udbytte. Salgstal opgjort i Bekæmpelsesmiddelstatistik 2017, Miljøstyrelsen viser, at der i 2017 ikke blev solgt nogle sprøjtemidler med beta-cyfluthrin til udendørsanvendelse i Danmark. I perioden 2013-2017 er størstedelen af den solgte mængde gået til midler til bejdsning af roefrø til eksport. Der kan derfor være afledte handelsmæssige konsekvenser koblet til en eksport af roefrø, hvis Danmark fravælges som frø-leverandør i tilfælde af, at man ikke kan købe sukkerroefrø bejdsset med beta-cyfluthrin.

Et forbud mod bejdsning af roefrø med beta-cyfluthrin vil have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser, såfremt det ikke fortsat er muligt at bejdsse roefrø med beta-cyfluthrin. I såfald kan man forvente et fald i eksporten af roefrø, idet produktionen risikerer, at blive overtaget af lande uden for EU.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget om ikke fornyet godkendelse af beta-cyfluthrin påvirker miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark positivt, da den fornyede vurdering har vist uacceptabel risiko for menneskers sundhed og miljø.

EU vurderingen fra EFSA har vist, at beta-cyfluthrin skal klassificeres for sundhedseffekter. Det skal mærkes "H300: Livsfarlig ved indtagelse, H330: Livsfarlig ved indånding og H335: Kan forårsage irritation af luftvejene". Stoffet er ikke hud- eller øjenirriterende eller allergifremkaldende. Stoffet skader ikke arveanlæggene, er ikke kræftfremkaldende, og det er ikke skadeligt for forplantningsevnen. Beta-

cyfluthrin er imidlertid mistænkt for at kunne være fosterskadende og at kunne skade børn, der ammes. Stoffet skal derfor mærkes "H361d: Mistænkt for at skade det ufødte barn" og "H362: Kan skade børn, der ammes". Der er ikke tegn på, at beta-cyfluthrin er hormonforstyrrende.

Risikovurderingen har vist, at der ikke er sikker anvendelse for arbejdstagere, naboer og forbipasserende i kartofler og hvede, sprøjteførere og arbejdstagere i tomater i væksthuse samt arbejdstagere ift. bejdsning af roefrø.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at der for ingen af afgrøderne er vist sikker anvendelse for så vidt angår sundhed.

EU-vurderingen har vist, at Beta-cyfluthrin skal miljøfareklassificeres. Det skal mærkes med "H410: Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer". Beta-cyfluthrin nedbrydes hurtigt til moderat i jord og danner en række nedbrydningsprodukter, der nedbrydes hurtigt i jord. Modelberegninger viser, at hverken aktivstof eller nedbrydningsprodukter udvaskes i uacceptabelt omfang til grundvand.

EU-vurderingen har vist, at der er sikker anvendelse i forhold til fugle og pattedyr ved anvendelse i kartofler og korn, men der mangler data for at færdiggøre vurderingen for bejdsede roefrø. For vandorganismer viser EU-vurderingen, at anvendelse i kartofler og hvede udgør en uacceptabel risiko. Der mangler data for at færdiggøre vurderingen af bejdsede roefrø for vandorganismer. Ligeledes viser EU-vurderingen en risiko for ikke-mål leddyr (nytteinsekter m.m.). Der mangler data til at færdiggøre vurderingen for bier. De foreliggende data tyder på, at ved anvendelsen i kartofler og hvede, kan der vises sikker anvendelse i forhold til bier ved brug af risikobegrænsende foranstaltninger, så som at der ikke må sprøjtes i biernes flyvetid, samt der ikke må sprøjtes i blomstrende afgrøder. For bejdsede roefrø mangler der iflg. EU-vurderingen data til at færdiggøre risikovurderingen for bier.

Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke er vist sikker anvendelse, for så vidt angår miljø i forhold til fugle og pattedyr, vandorganismer, leddyr og bier for de udendørs anvendelser.

Det vurderes på linje med Kommissionen, at der ikke er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for menneskers sundhed og miljø. Tilstrækkelige forsøg viser negative effekter på menneskers sundhed og miljø.

Det vurderes derfor på linje med Kommissionen, at stoffet ikke opfylder kriterierne for godkendelse i henhold til i artikel 4, stk. 1-4 og artikel 22 i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler. Det vil sige, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår menneskers sundhed og miljø.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Brancheudvalget for Frø og Dansk Frø påpeger, at hvis forslaget bliver vedtaget, kan det betyde, at danske producenter ikke længere kan bejds frø med beta-cyfluthrin, hvilket kunder uden for EU efterspørger. Ifølge organisationerne er det en industri, som beskæftiger 150 ansatte i Danmark og har en eksportværdi på 700 mio. kr. Dansk Frø opfordrer til, at der tages kontakt til Kommissionen for at udrede, om en vedtagelse af forslaget også vil betyde, at man ikke længere kan bejds frø med beta-cyfluthrin, som skal eksporteres ud af EU. Hvis det er tilfældet, opfordres der til at Kommissionen skal gøres opmærksom på disse konsekvenser.

Det Økologiske Råd støtter, at beta-cyfluthrin ikke bør få en fornyet godkendelse.

Det bemærkes, at problematikken i forhold til eksport er en kendt problematik, der også gør sig gældende for andre stoffer. Der arbejdes derfor på at afdække Kommissionens fortolkning af reglerne på området.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag er det usikkert, om der vil være kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det vurderes, at der ikke er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for aktivstoffet beta-cyfluthrin. Regeringen agter på denne baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.